

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Viktora Kučery a Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **B. Q. A.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 6. 2020, č. j. 57 A 46/2020 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ze spisu vyplývá, že v rámci probíhajícího řízení o vydání zaměstnanecké karty podal žalobce dne 24. 2. 2020 žádost o opatření proti nečinnosti u nadřízeného správního orgánu z důvodu nečinnosti, jíž se měl žalovaný dopouštět ode dne 20. 12. 2019, kdy nabylo právní moci rozhodnutí odvolacího orgánu, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, kterým odvolací orgán zrušil předchozí rozhodnutí žalovaného ve věci a věc mu vrátil k novému projednání. Dne 26. 3. 2020 se žalobce následně žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni domáhal soudní ochrany proti nečinnosti žalovaného. V průběhu řízení o nečinnostní žalobě krajský soud obdržel dne 21. 5. 2020 doplnění vyjádření žalovaného, v němž žalovaný upozornil na skutečnost, že v návaznosti na skončení nouzového stavu v České republice pokračoval v daném správním řízení a o žádosti žalobce vydal rozhodnutí. Dne 16. 6. 2020 pak bylo krajskému soudu doručeno podání, jímž žalobce vzal žalobu zpět dle § 37 odst. 4 s. ř. s., neboť žalovaný dne 19. 5. 2020 ve věci rozhodl. Krajský soud řízení v záhlaví označeným usnesením zastavil (výrok I.), dále z důvodu zpětvzetí žaloby pro pozdější chování žalovaného (důvodnosti žaloby ke dni jejího podání) uložil dle § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 13 342 Kč (výrok II.), žalobci vrátil část zaplaceného soudního poplatku (výrok III.) a odvolal jednání nařízené na 7. 7. 2020 (výrok IV.).

[2] Proti uvedenému usnesení krajského soudu podal žalovaný (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Má za to, že usnesení krajského soudu je nezákonné, neboť došlo k vadě řízení

před soudem, která měla za následek nezákonnost jeho rozhodnutí. Stěžovatel výslovně napadá výroky I. a II. usnesení, ale požaduje celé usnesení krajského soudu zrušit, řízení o žalobě zastavit a nepřiznat žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení. Tvrdí, že neměl možnost vyjádřit se ke zpětvzetí žaloby, v čemž spatřuje vadu, která měla za následek nezákonnost rozhodnutí krajského soudu. Poukazuje na skutečnost, že dne 26. 3. 2020 vydal v probíhajícím správním řízení usnesení o jeho přerušení (s odkazem na opatření vlády související s výskytem koronaviru SARS CoV-2), žaloba byla podána rovněž dne 26. 3. 2020. Usnesení o přerušení správního řízení bylo zástupci žalobce formálně doručeno prostřednictvím systému datových schránek dne 30. 3. 2020. Stěžovatel nicméně uvádí, že zástupci žalobce muselo být zřejmé již v den podání žaloby, že se správní řízení bude přerušovat, neboť to vyplynulo z čl. I bodu 4 usnesení vlády ze dne 12. 3. 2020 č. 198, o přijetí krizového opatření, vyhlášeným pod č. 71/2020 Sb., a dále s ohledem na skutečnost, že v obdobných třiceti dalších případech, v nichž jako právní zástupce vystupoval zástupce žalobce, vydal stěžovatel usnesení o přerušení řízení již dne 25. 3. 2020. Z notifikace příchozích datových zpráv musel zástupce žalobce nutně vědět již tento den, že stěžovatel začíná tato řízení přerušovat. Stěžovatel tak zpochybňuje důvodnost a účelnost podání žaloby žalobcem a zároveň namítá, že mu byla upřena možnost požádat s ohledem na znalost procesního stavu věci o nepřiznání náhrady nákladů řízení pro důvody zvláštního zřetele hodné (§ 60 odst. 7 s. ř. s.). V této souvislosti poukázal na shodný postup zástupce žalobce v dalších 65 případech.

[3] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil, že kasační stížnost není přípustná, neboť fakticky směřuje pouze proti výroku o přiznání náhrady nákladů řízení žalobci. Stěžovatel sice navrhuje zrušit také výrok I. usnesení, kterým se řízení zastavuje, avšak zároveň po Nejvyšším správním soudu požaduje, aby rozhodl stejně jako krajský soud a řízení rovněž zastavil. Žalobce dále podrobně popsal důvody, které jej vedly k podání žaloby proti nečinnosti. Tvzení stěžovatele, že nemohl vznést u krajského soudu argumentaci ohledně aplikace § 60 odst. 7 s. ř. s., je podle žalobce nepřipadné. Stěžovateli mělo být s ohledem na vydání rozhodnutí ve věci zřejmé, že žalobce vezme žalobu zpět a že soud bude rozhodovat o nákladech řízení. I přes tuto skutečnost stěžovatel žádnou argumentaci krajskému soudu ohledně této otázky nepředložil. Žalobce zároveň uvedl, že jeho zástupce službu notifikace příchozích zpráv nemá nastavenou.

[4] Stěžovatel následně reagoval na vyjádření žalobce replikou a rovněž doplnil kasační stížnost ohledně otázky, kdy se žalobce dle jeho názoru dozvěděl o přerušení správního řízení v dané věci. Žalobce se k tomuto doplnění rovněž vyjádřil, obsah žádného z těchto podání však není pro dále uvedené závěry Nejvyššího správního soudu podstatný.

[5] Nejvyšší správní soud se především zabýval otázkou, zda jsou dány veškeré podmínky pro to, aby o kasační stížnosti mohl vydat meritorní rozhodnutí, a dospěl k závěru, že tomu tak není.

[6] Podle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud usnesením odmítne kasační stížnost, jestliže byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Nejvyšší správní soud usnesením odmítne kasační stížnost, jestliže je podle soudního řádu správního nepřipustná. Podle § 102 s. ř. s. „*kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení takového rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále uvedeno jinak*“. Podle § 104 odst. 2 s. ř. s. je nepřipustná mj. kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení.

pokračování

[7] Obdobné věci stěžovatele Nejvyšší správní soud řešil již v usneseních ze dne 29. 7. 2020, č. j. 6 Azs 193/2020 – 19 a č. j. 6 Azs 190/2020 – 30, v nichž konstatoval:

„Z povahy kasační stížnosti jakožto „opravného prostředku“ vyplývá, že ji může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím krajského soudu vyhověno, případně kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná újma na jeho právech (§ 102 s. ř. s.). Ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu, jímž se řízení končí, lze z pohledu žalovaného jako stěžovatele rozlišit v zásadě jen dvě právně rozdílné situace: žalobě bylo vyhověno, nebo nikoliv. Bylo-li by žalobě proti nečinnosti vyhověno, vyvolalo by to určitý právní účinek ve sféře žalovaného správního orgánu, neboť by mu bylo nařízeno vydat rozhodnutí ve věci. Kasační stížnost by tak byla „subjektivně přípustná“. Oproti tomu, nevyhověl-li krajský soud žalobě – ať už z důvodů procesních (jako tomu bylo v nyní posuzované věci) nebo z důvodů meritorních, z pohledu žalovaného správního orgánu ke změně nedochází a žalovanému žádná újma nevzniká. Újma přitom nemůže spočívat v rozhodnutí o nákladech řízení. Takové rozhodnutí je akcesorickým výrokem soudu, který nelze napadnout samostatnou kasační stížností (§ 104 odst. 2 s. ř. s.). Nelze-li připustit přezkum rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení bez přípustné kasační námitky proti výroku v meritu věci (srovnej usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, č. 2116/2010 Sb. NSS), není ani možné uznat tvrzenou újmu plynoucí z výroku o nákladech řízení jako relevantní újmu pro posouzení přípustnosti kasační stížnosti jako takové.

Obdobnou situaci (spočívající v zastavení řízení o nečinnosti žalobě pro její zpětvzetí s ohledem na pozdější chování žalovaného) se ve svém nedávném usnesení ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52, zabýval také rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. K neexistenci myslitelné újmy žalovaného, a tedy k jeho nemožnosti podat kasační stížnost, rozšířený senát v bodě [51] uvedl: „Relevantní újmu však nelze shledat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejpříznivější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení.“ Podrobný výklad tzv. „subjektivní nepřípustnosti“ kasačních stížností rozšířený senát v bodě [60] zobecnil v následující závěr: „Žalovaný správní orgán je osobou zjevně neoprávněnou k podání kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s.; taková kasační stížnost musí být odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s.“

Citované závěry rozšířeného senátu plně dopadají také na nyní projednávaný případ, a proto Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost žalovaného jako podanou osobou zjevně neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s.].“

[8] Od těchto závěrů neměl Nejvyšší správní soud důvod se v nyní posuzované věci odchýlit, pouze dodává, že předmětná kasační stížnost je rovněž objektivně nepřípustná dle § 104 odst. 2 s. ř. s., neboť skutečně směřuje jen proti výroku usnesení krajského soudu o nákladech řízení. Stěžovatel se sice formálně domáhal rovněž zrušení výroku I. usnesení krajského soudu o zastavení řízení o žalobě, v kasační stížnosti či jejím doplnění však žádnou přípustnou námitku (viz již citované usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, publ. pod č. 2116/2010 Sb. NSS), resp. vůbec žádnou námitku, jež by zpochybňovala zákonnost tohoto výroku napadeného usnesení, neuplatnil, veškeré jeho námitky se týkaly výroku II. o náhradě nákladů řízení. Jak již bylo konstatováno, stěžovatel se v petitu kasační stížnosti naopak domáhal stejného výsledku řízení o nečinnosti žalobě, jakého bylo již dosaženo výrokem I. usnesení krajského soudu, tedy zastavení tohoto řízení.

[9] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů rozhodl tak, že kasační stížnost dle § 46 odst. 1 písm. c) a d) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

[10] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. srpna 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu